

ADÓS, FIZESS!

A hír megdöbbentő: négy-szeresére emelkedett a lakosság eladósodása. Hogy mihez képest? Talán az elmúlt évekhez, talán a rendszerváltáshoz képest. Erről nem szól a fáma! De akárhová is mérjük, a lényeg, hogy tíz- és tízezerrel vannak családok, amelyek fűnek-fának, de leginkább bankoknak, pénzintézeteknek tartoznak!

(3. oldal)

2005. június 4.

A MUNKÁSPÁRT 21. Kommunista Kongresszusa az egykori Vörös Csepelen

A párt minden tagja részt vehet a kongresszus munkájában. A részvételi szándékot április 23-áig lehet jelezni az alapszervezetek vezetőinél.

CIKKEINKBŐL

◆ Elszigetelt érdekvédelem

(3. oldal)

◆ Örök dicsőség

◆ Könyvajánló

◆ Jól érzik magukat a Bóbitások

(7. oldal)

◆ Emlékezzünk: A Magyarországi Szocialista Munkáspártra

(8. oldal)

ISMÉT MOLDOVA!

Örömmel tudatjuk, hogy ez év májusában megjelenik *Moldova György* Az utolsó töltény című önéletrajzi regényének negyedik kötete. A szerző jóvoltából a következő lapszámunktól kezdve ismét csak A Szabadság hasábjain olvashatnak részleteket a könyvből.

KÓRHÁZ BELÜLRŐL

„Lássuk, mi a helyzet Csepelen, abban a kórházban, melynek megszűnte illetve átszervezése – vagy inkább leépítése – ellen tüntetések sorozata zajlott nemrégiben.”

(5. oldal)

SZÁMÚZÓTT KOLDUSOK

Néhány szocialista képviselő indítványára a szegedi önkormányzat úgy döntött, hogy a városközpontból kieb-
rudalják a koldusokat, mert megítélésük szerint a helybelieket és a turistákat is zavarja, irritálja a csúf látvány, s egyébként is a koldulás nem illik abba a „képbe”, amely ma Magyarország rangját növeli.

(3. oldal)

HÁZUNK TÁJÁRÓL

A Baloldali Front – Kommunista Ifjúsági Szövetség VII. Kongresszusa és Ifjúsági Aktíva

(4. oldal)

Megszólítani az embereket

A napokban Arató Istvánnal, a Munkáspárt VIII. kerületi elnökével, a budapesti elnökség tagjával beszélgettünk. Tevéleges, igyekvő ember. Legalábbis abban, hogy az általa jónak tartott üggyel nem sajnálja az időt.

(5. oldal)

- ◆ A párt postájából (4. oldal)
- ◆ A pénzgyűjtésről (8. oldal)
- ◆ Felhívás a majálisra! (8. oldal)

ÖNÖK ÍRJÁK

- A „megélhetési” bliccelés
- Ellentmondásos érzések
- Egy eposz értékelése
- Ideológiai örök
- Hajléktalanok dala

(6. oldal)

KÜLPOLITIKA

„A májusi parlamenti választásokon történő győzelmük esetén a brit konzervatívok az Európai Unióval való kapcsolat megváltoztatását ígrik. John Redwood, a torry 'árnyékkormány' tagja a londoni Financial Timesnak adott nyilatkozatában kilátásba helyezte a közös halászati politikával való szakítást, a bevándorlási politika, valamint a szociális és munkaügyi kérdések fokozott ellenőrzését.”

„A múlt év júniusában tartott európai parlamenti és helyi választások után az április 3–4-én tartott részleges regionális erőpróban újabb csapás érte a Silvio Berlusconi miniszterelnök vezette olasz jobbközép kormánykoalíciót. Veresége előre látható volt, mivel az ország gazdasági fejlődése megtorpant és a takarékosági intézkedések elsősorban a lakosságot sújtották.”

(2. oldal)

EZ TÖRTÉNT a nagyvilágban

Április 6. Május ötödikére írták ki a parlamenti választásokat Nagy-Britanniában, és a kampány kezdetével II. Erzsébet a hagyományoknak megfelelően feloszlatta a parlamentet. A közvélemény-kutatások szerint a Munkáspárt a választások esélyese a Konzervatív Párttal szemben. Tony Blair máris harmadik miniszterelnök ciklusára készül.

Április 7. Közel négyezer embert végeztek ki világszerte 2004-ben, és ez a szám magasabb az előző évinél. A legtöbb halálos ítéletet Kínában hajtották végre (3400), majd Irán, Vietnam és az USA következnek. Tavaly öt ország (Görögország, Szamoa, Szenegál és Törökország) törölte el a halálbüntést, több ország pedig szünetelteti a kivégzéseket.

Április 8. Eltemették II. János Pál pápát a vatikáni Szent Péter-bazilikában. A gyászszertartáson több száz egyházi és világi méltóság, illetve sok százezer zarándok vett részt, a világon pedig több milliárd ember követte figyelemmel az eseményt tévéközvetítésen keresztül. A száztizennyolc főből álló konklávé április 18-án kezdi meg pápaválasztó ülését.

Április 9. Egy kurd politikust, Dzsalal Talabani választotta az ideiglenes iraki nemzetgyűlés nagy többséggel az ország elnökévé. Helyettesei egy síita és egy szunnita, a miniszterelnök pedig az új elnök javaslata alapján síita politikus lesz. A hetvenkét éves Talabani a Kurdisztáni Hazafias Uniók párt vezetője, tapasztalt politikus, aki igen jó viszonyban van az amerikaiakkal. Az ő feladata lesz a kurdok egységének és ezen keresztül az egész iraki kormánynak, vezetésnek a megszilárdítása.

Április 10. Egy felmérés szerint a britek kétharmada alkalmatlannak tartja az uralkodásra az 57 éves Károly trónörökös, és szívesebben látnák fiát, Vilmost a trónon. Károly mellett nem nagyon kedvelik új feleségét, Camillát sem, akivel a trónörökös hosszas huzavona után a napokban házasodott össze.

Április 11. Új kormány alakulhat Csehországban. Támogatják a cseh szociáldemokraták a pénzügyi botrányba keveredett Stavislav Gross pártelnök és kormányfő javaslatát az eddigi koalíciós partnerekkel való új tárgyalásokról és másik kabinet létrehozásáról. Az új koalíciós egyezség megszűlésekor Gross lemond, legvalószínűbb utóda az eddigi EU-nagykövet: Jan Kahout.

Április 12. Berendelték Kína Tokióba akkreditált nagykövétét a japán külügyminisztériumba a kínai Japán-ellenes tüntetések miatt. A megmozdulásokon több ezer tüntető – nagyrészt diákok – amiatt tiltakoztak, mert a japán iskolákban olyan új történelemkönyvek jelentek meg, amelyekben nem szerepelnek a japán megszállók által elkövetett kegyetlenkedések a múlt század harmincas-negyvenes éveiben Kínában.

A huszonötök Európájából jelentjük

● A májusi parlamenti választásokon történő győzelmük esetén a brit konzervatívok az Európai Unióval való kapcsolatok megváltoztatását ígérik. John Redwood, a torry „árnykormány” tagja a londoni Financial Timesnak adott nyilatkozatában kilátásba helyezte a közös halászati politikával való szakítást, a bevándorlási politika, valamint a szociális és munkaügyi kérdések fokozott ellenőrzését. A Munkáspárt halogató taktikájával szemben a konzervatívok az idén ősszel szeretnék megtartani az európai alkotmányról való népszavazást. Redwood szerint nincs szó az EU-val történő szakításról, de a „nem” győzelménél több korábbi megállapodást újra akarnak tárgyalni Brüsszellel. Andrew Rosindell, a Konzervatív Párt alelnöke az

euroszkeptikusok honlapján megjelent írásában viszont az Európai Parlament feloszlátását, valamint a közös törvények a nemzeti joggal szembeni felsőbbrendűségének a megszüntetését követelte. Jack Straw, a munkáspárti kormány külügyminisztere felszólította Michael Howard konzervatív vezetőt, hogy követelje Rosindell nyilatkozatának a visszavonását, vagy pedig zárják ki a politikust a pártból.

● Az Istat olasz statisztikai intézet szerint a gazdasági növekedés 2004-ben mindössze egy százalék volt, ami a legalacsonyabb az euróövezet államai között. A kormány az idén 2,5 százalékos növekedést remél, de a Banco d'Italia csak 1,1 százalékkal számol. Az olasz árak folyamatosan elvesztik piacaikat, és arányuk a nemzetközi kereskedelemben négyről három százalékra csökkent. Versenyképességét tekintve az ország a világranglista 45. helyén áll. Berlusconi optimizmusával szemben Cordero di Montezemelo, a Gyáriparosok Szövetségének az elnöke azt mondta, hogy „Olaszországban üzemzavar van”. Alberto Alesina, a gazdaságtudo-

mányok professzora pedig kijelentette, hogy „rövid, közép- és hosszú távon egyaránt borúlátó vagyok, mert a változásnak semmi jelét sem látom”.

Berlusconi „barátsága” George Bushsal, Tony Blairrel és José Maria Aznarral nem kompenzálja az ország nemzetközi szerepének a csökkenését. Chirac, Putyin és Schröder a közelmúltban tartott hagyományos csúcsértekezletén részt vett a spanyol Zapatero is, de Berlusconi nem kapott meghívást Párizsba. Róma igyekszik megakadályozni, hogy Németország, Japán és más országok az ENSZ Biztonsági Tanácsának állandó tagjaivá váljanak, ami Olaszország további háttérbe szorulását jelentené.

● Az EU „trojkája”: Benita Ferrero-Waldner külügyi biztos, Jean Asselborn luxemburgi külügyminiszter és Javier Solana, a szervezet külpolitikájának az irányítója március 30-án Kijevben tárgyaltak Viktor Juscsenko elnökkel és az új vezetés több tagjával. Az ukrán kormány célja az ország teljes jogú EU-tagsága, de még a csatlakozási tárgyalások megkezdésének a lehetőségéről sem volt hajlandó a trojka tárgyalni. A

– Munkatársunktól

Berlusconi újabb veresége

A múlt év júniusában tartott európai parlamenti és helyi választások után az április 3–4-én tartott részleges regionális erőpróban újabb csapás érte a Silvio Berlusconi miniszterelnök vezette olasz jobbközép kormánykoalíciót.

A húsz tartomány közül tizenháromban szavaztak, amelyekből nyolcat mostanáig a kormánypártok irányítottak. A „Szabadságok háza” nevű, Berlusconihoz kötődő szövetség csak két tartomány: Lombardia (Milánó) és Veneto (Venezia) vezetését tudta megőrizni, tizenegyben pedig a Romano Prodi volt EB-elnök által irányított balközép koalíció, az „Unió” jelöltjei győztek vagy nagy eséllyel indulnak az április 17–18-án tartandó második fordulón.

Az „Unió” a szavazatok 54 százalékát szerezte meg, a „Szabadságok háza” pedig 42 százalékot kapott. A jobboldal többek között olyan fontos tartományokat veszített el mint Piemonte (Torino), Liguria (Genova) és a Rómát övező Lazio. Romano Prodi szövetségét kötötték a kommunistákkal, a környezetvédőkkel és más baloldali erővel. Az ország déli

részén lévő Pugliának a kormányzója, a Kommunista Megújulás pártjának jelöltje Nichi Vendola lesz. A választási eredménye megerősítette a „Professzornak” nevezett Prodi belpolitikai helyzetét, aki egyes vezetők ellenkezése ellenére egységes reformpártot akar szervezni. Sajtójelentések szerint az olasz középbal szervezetek Prodit formálisan is vezetőjüké fogják választani májusi konferenciájukon.

A kormánykoalíció veresége előre látható volt, mivel az ország gazdasági fejlődése megtorpant és a takarékosági intézkedések elsősorban a lakosságot sújtották. Nem hozott szavazatokat a kormányfő által kezdeményezett adócsökkentés sem. Széles körű társadalmi elégedetlenséget okozott az is, hogy a parlamentben kérésre kolt különböző alkotmányos „reformok” csak Berlusconi és szövetségesei pozícióit erősí-

Silvio Berlusconi

Romano Prodi

tették. A lakosságot felhárborította a miniszterelnök önteltsége és Bush elnök iraki háborújának értelmetlen, számos olasz áldozatot is jelentő támogatása. Gianfranco Fini külügyminiszter, a jobboldali Nemzeti Szövetség vezetője kénytelen volt elismerni, hogy a kormány helyzete meggyengült. Az olasz gyáriparosok szövetsége, a nagyhatalmú Confindustria egyelőre a kivárára játszik, és

a 2006-os választásokat követő új kormány intézkedéseitől várja a piac megélnélkülését, valamint a beruházásoknak kedvező gazdasági környezet kialakulását.

A baloldali erők is győzelmet remélnek a jövő évi parlamenti választásokon, ahol Prodi és Berlusconi kemény összecsapása várható.

Lengyel Ákos

Április 15-ike piros betűs ünnep a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságban. A KNDK nagykövetségének közleménye így méltatja az eseményt: „Ebben az évben ünnepeljük Kim Ir Szen elnök 94. születésnapját. Ezt a napot a KNDK-ban a Nap Napjának nyilvánították. Kim Ir Szen elnök egész életét Korea és a koreai nép szabadságának és boldogságának, az emberi függetlenség ügyének szentelte. Élete során az elnök nagy szolgálatokat tett Koreának a felszabadításában elért sikerekkel, a Juche eszme megteremtésével, az USA elleni háború győztes végigvitelével, az erős szocializmus építésével. A koreai nép ezért a KNDK örökös elnökeként tiszteli és becsüli őt, és ezért ünnepli születésnapját kiemelkedő nemzeti ünnepként.” Köszöntjük az ünnepen a koreai népet, a Koreai Munkáspárt tagjait.

BARÁTAINK ÜNNEPÉN

Elszigetelt érdekvédelem

Már évek óta hosszas tárgyalások folynak szakszervezeti vezetők részvételével a középszintű érdekvédelem, érdekegyeztetés jövőjéről. A konföderációk képviselői az egészségügyben, az iparban, az agrárszférában dolgozók létbiztonságát, bérgaranciáit szavatoló ágazati megállapodások tető alá hozását, továbbá az érdekvédők széles körű, szakmai alapú együttműködését sürgetik.

Különösen a három évvel ezelőtti kormányváltást követően számos elképzelés született ebben a témában: valamennyi érdekvédőt egyetért abban, hogy szükség van az azonos szakmában vagy szektorban tevékenykedő munkavállalók speciális bérezési, munkaiügyi, munkakörülményekkel kapcsolatos szempontjait is figyelembe vevő kollektív szerződések megkötésére, ami csak az érintett ágazat dolgozóinak együttes erőfeszítésével lehet sikeres. Az autonóm szakszervezetek szószólói a tárgyalások jogi és formai kereteit biztosító intézmények, bizottságok létrehozását, a vasasok pedig a mezőgazdasági, közalkalmazotti, kereskedelmi pályák dolgozóinak szakmai szövetségét, érdekvédelmi célzatú fúzióját helyezik előtérbe. Hasonló megállapításra jutottak a SZEF-ÉSZT unió szóvivői, illetve az egyik hazai bányász-

szakszervezet képviselője, aki a bányászok foglalkoztatási és béremelési garanciáinak elérését, az energiaipari érdekvédők szoros együttműködésében látja. A hazai munkaképviselői fórumok közös célja, hogy a szakmák összefogásával egy nyugat-európai vagy a skandináv példára emlékeztető kemény és fegyelmezett érdekvédelmi mozgalom jöjjön létre, amely egyszerre lehet alkalmas szakmák hírnevének, nemzetközi és kulturális kapcsolatainak ápolására, valamint a bérből és fizetésből élők munkahelyének, szociális jogainak védelmére, kiszolgáltatottságának csökkentésére. A magyarországi állapotok különösen az utóbbi szempontokat indokolják: a szocialista-szabaddemokrata koalíció a kórházak privatizációjára, ezzel betegek és egészségügyi dolgozók százezreinek kiszolgáltatására törekszik, nem is beszélve

az itteni alkalmazottak alacsony béréről és az elavult munkakörülményekről. Nem jobb a helyzet a könnyűiparban sem, ahol helyenként a munkások bére a létminimumot sem éri el.

A mezőgazdaságban pedig gyakorlatilag hiányzik az agrárérdekvédelem: a rendszerváltás idején rövid időre létrejött ugyan a földművelők érdekvédelmét felvállaló Agrárszövetség, ám az Orbán-kormány idejére ez a fórum gyakorlatilag megszűnt, a kisebb-nagyobb, a vidék nevében politizáló szervezetek pedig jórészt csak az aktuálpolitika vonzással fejtik ki tevékenységüket. Vannak ugyan ágazatok, ahol formailag létezik a középszintű érdekvédelmet előmozdítani hivatott intézmény – ilyen például a 2003-ban megalakult Bányászati Ágazati Párbeszéd Bizottság –, ezek azonban csupán az első lépéseknél tartanak: komoly és hatékony ágazati érdekvédelemhez jól szervezett tagságra, tekintélyes anyagi és szakértői háttérre, na és persze megfelelő munkaadói hozzáállásra lenne szükség.

B. Deák András

Száműzött koldusok

Délutánonként végre kifújhatja az ember magából a bűdös füstöt, amikor mélyeket lélegzik Szegeden, a Tisza-parti sétányon. Akkor is érdemes kimenni, ha történetesen mínusz tíz fok vagy ha kánikula gyötri az arra járókat. Most tavasszal is mindent alaposan szemügyre vesznek a friss levegőre vágó sétálók, és szomorúan tapasztalják, hogy előtötte a víz a túldalolnivaló partfürdőt, a lapost, emitt a rakodópartot.

Mindennap körülnézek erre-felé, s a Stefánia magas kőgátjára könyökölve vettem észre, hogy a lejárólépcső tetején egy szakállas férfi ül. Közélebb mentem hozzá, s gyantítottam, hogy azzal az emberrel találkozom, aki nemrég a szegedi főposta bejáratának egyik oldalán koldult. Ronggyal letakart fadozozon ült, s maga elé tette svájcisapkáját.

– *Ha jól látom, a főposta bejáratától mellől ismerem, s ha igen, hogyan került ide a rakodóparti lépcső tetejére?*

– Ott voltam a postánál, de kitették a szűrőket. Az önkormányzati képviselőknek nem tetszett, hogy a központban koldulunk. Csípte a szemüket az ottlétünk, s ránkfogták, hogy züllött látványt keltünk, és ezt rossz néven vennék a turisták. A szegedi képviselők néznek körül a pesti aluljárókban, ahol egymás hegyén-hátán fekszenek a szegények és kéregetnek!

– *Hol dolgozott, s most van egyáltalán otthona?*

– Az udvart söpörtem a szegedi Felszabadulás Tsz-ben, de régóta megszűnt. A hatalmas nagyüzemnek számtalan telepe, istállója, keltetője, üvegháza volt, nekem, udvarosnak adtak annyi pénzt, amennyiből vidáman éltem. Aztán egy panzióban takarítottam, de a maszek főnök kirúgott, mert azt mondta, hogy piszkos vagyok. Egy ismerősömmel alszom. Az anyjának a határban van házársza, kis szobában lakik Pista fia, aki

megengedte, hogy ott meghúzódjak. A díványon alszik, én egy rozszott fotelban. Be akarom kerülni az egyik éjjeli menedékhelyre, s elküldtek tüdőszűrőre. Vittem nekik az orvosi papírt, elolvasták, s közölték, hogy bajom van, nem engednek be.

– *Miből él?*

– Kapok havonta huszonkét ezer forint járadékfelét. Pista nem kér semmit az avasomért, de esténként veszek tíz deka parizert, pár szelet kenyeret kettőnknek. Ha kevés, akkor kér az anyjától disznózsírt.

– *A postabejárat másik oldalán is koldult egy társa. Mi van vele?*

– Az újszegedi szabadtéri színpad körül ődöng.

Leültem a hatalmas tér egyik padjára, s néztem, amint a tavaszi kellemes időben fiúk, lányok kéz a kézben sétáltak. Felűnt egy szakadt kabátos férfi, aki markát tartva odament a fiatalokhoz. Felismertem, hogy ő az, aki a postabejárat másik oldalán koldult.

– *Mikor költözött ide?*

– Amikor megmondták, hogy több tízezerre büntetnek, ha ott rontjuk a levegőt. Megfenyegettek bennünket, hogy rendőröket küldenek ránk, ha nem takarodunk onnan. Pedig nem a mi bűnünk az, hogy kéregetünk, mert nem tudunk miből megélni. Ez az urakat nem érdekli, engem viszont nagyon bánt, hogy kiüldöztek, s a sapkámba nem tudok összegyűjteni száz-

százhusz forintot, amiből tudnék ennyit venni.

– *A Dóm téren sem látom a koldustársát. Hol van?*

– A nagyállomáson.

– *Mit csinál itt?*

– Ülök, fedél van a fejem fölött. Amikor a templom tornyánál koldultam, sokszor megáztam, de ott adtak néhány forintot. Most semmi sincs. Dél körül elmegyek a sarki kocsmába, az asztalokról összeszedem az üres poharakat, a pultra teszem, s ezért adnak egy tányér levest. Nagyon rendeselek.

***

Néhány szocialista képviselő indítványára a szegedi önkormányzat úgy döntött, hogy a városközpontból kiebrudalják a koldusokat, mert megítélésük szerint a helybelleket és a turistákat is zavarja, irritálja a csúf látvány, s egyébként is a koldulás nem illik abba a „képbe”, amely ma Magyarország rangját növeli. Ehhez csupán két megjegyzést fűzök. Azért, mert a város központjából száműzték a koldusokat, súlyosbodott a mindennapi megélhetési gondjuk, amelyet az önkormányzatnak kellene enyhítenie. Ám éppen az ellenkezőjét teszi. Hazánk arculata pedig nem lesz rózsásabb, ráncatlanabb, ha piszkos takaróval eltakarjuk a sebeket. Sajnos Szegeden sem.

Tarnai László

ADÓS, FIZESS...!

A hír megdöbbentő: négyszeresére emelkedett a lakosság eladósodása. Hogy mihez képest? Talán az elmúlt évekhez, talán a rendszerváltáshoz képest. Erről nem szól a fáma! De akárhová is mérjük, a lényeg, hogy tíz- és tízezerrel vannak családok, amelyek fűnek-fának, de leginkább bankoknak, pénzügyintézeteknek tartoznak. Tényleg mérhetetlen az eladósodás!

Aligha kérdezik valahol, hogy a havi jövedelem mekkora részét tölti ki a törlesztés. Sem a kölcsönkérő, sem a hitelező nem számol vele. Ha a bankhoz nem érkezik meg az esedékes törlesztés összege határidőre, feladnak egy ajánlott levelet, figyelmeztetésül... Ha még egyszer előfordul!

Feketelista adósoknak

A minap az MTI jelentette: mintegy 230 ezer magánszemély az előző évinél negyven százalékkal több, 320 ezer mulasztását tartották nyilván a bankközi adós- és hitelinformációs rendszer (bar) lakossági adatbázisában 2004 végén – adta hírül a Népszabadság. Ez minimum öt évnyi kizárást jelent a hitelintézetekből, ennyi ideig nem jelentkezhet a listán szereplő kölcsönér!

– Természetes dolog a hitel a piacgazdaságban – mondja egy szakember ismerősöm. – A fejlett társadalmakban mindent aszerint vásárolnak, lakást, házat, ékszert, autót, s még a fizetés eszköze is hitelkártya. S hogy a pénzügyintézet felszámolja a költségeit, az csak természetes, mit lehet ingyen kapni? Na, meg némi hasznót is, hiszen a bank a piacgazdaságban működik!

A „némi haszon” nem kevés. Különösen ha azt számoljuk, hogy jelenleg hárommilliónál több a munkavállaló, és szinte valamennyien „számháza” kapják a fizetést. Kezelési költség, átutalások miatt, meg ha az ügyfél pénzt vesz fel a banktól! Így történik meg, hogy száz- és százmilliórdokra rúg az éves profit, és a banktulajdonosok azon nyomban viszik is haza a pénzt... Mert a magyar bankok – ha valaki nem tudná – külföldi kézben vannak! Kivéve az OTP Bankot, amely zömében magyar tulajdon, illetve a részvényesek többsége magyar, amiként a vezérigazgató. Aki részese a mezőgazdaságban is több vállalkozásnak: húsfeldolgozó, tejgyártó (MIZO), szőlő-,

illetve borgazdaságot tudhat magáénak. Nem tudni, milyen meggondolásból fektet be egy efféle „válságáztatba” mint a mezőgazdaság, napjainkban. Talán nosztalgiaiból, hiszen agrármérnök, talán jövőbeli üzletet szimatol? (Kosztolányi, a „tőzsdéguru” cári részvényeket vásárolt a háború után – és kivárta, amíg a Szovjetunió utódja kifizeti azokat.)

De ha már az OTP Banknál tartunk, bizony jól jön a tulajdonosoknak a nosztalgia: az emberek tudatában a szocialista OTP bizonyossága él, az államgaranciája, hogy visszakapják betétjeiket. Ott jó helyen van a pénzük, sok évi megtakarításuk. Igaz, ma a betétekre (lekötés esetén) 8 (!) százalék körüli az éves kamat, az infláció viszont 5-6 százaléknyi, tehát a „haszon” minimális. Hja, itt nem egészen jól működik a piacgazdaság. Nem veszi tekintetbe az egyén kockázatát.

És hiába csökkenté a jegybank a kamatot, a bankok nem követik – inkább emelik sajátjukat, a kölcsönök után! Nem követik a jegybanki modellt – így működik nálunk az „érték-törvény”.

Úgy még nem volt...

Persze, még mindig nem Szabóékról, Benkőékről, Drahosékról szólunk... Pedig ők az „utca emberei”, olyanok, akikből sok van az országban, s ha megszorulnak, mi más útjuk lehet, mint amely a bank felé vezet. Hiszen kínálják a hitelt, majd utána vágják az embernek! Pénz pedig kellene, hiszen otthon a szigorú számlák, határidők. Festetni kellene a szobákat, kicserélni a hűtőt, a mosógépet, számítógép kell a gyereknak, avagy egyszerűen csak felöltözködni, mert „elkopott” a ruhatár!

S belép az „úgy még soha nem volt, hogy valahogy ne lett volna” elmélet, és az egyik kölcsön hamarosan szüli a másikat, egyik hitel után jön a másik. Különösen, ha beszűkül a pénztárca és alig fizethető a

részlet. Drágán adják a pénzt! Nincs mit tenni, újabb hitelre van szükség. Ismertünk olyan családokat, amelyeknek öt-hat kölcsöne van – és a teljesítőképesség határán él. S van olyan hét, hogy három lejáratot kell kifizetni! Még tartja magát, de mi következhethet ezután?

Erre spekulál az a pénzügyintézet, jól ismerve a hazai gazdasági és társadalmi viszonyokat, amelyek óriásplakátján hirdeti: „Unja, már hogy sokfelé tartozik? Mi egyesítjük adósságait...” – és egyszerre törlesztheti az adós, most már az újabb banknak is.

A minap az egyik bankvezért kérdezték a népszerű reggeli tévéműsorban: „A fiatalok előtt nincs jövőkép, ennél fogva könnyelműbben nézik a világot. Nem tartalékolnak, nincs bankbetétjük, mi erről a véleménye?” „Ez is közrejátszik – hangzott a kissé cinikus válasz –, de miért is tennék? A mai fizetésekkel lakást, autót aligha vehetnének, legfeljebb elverik a keresetét, diszkóban, kocsmákban, játéktérmekekben. Bulikra, élvezeti cikkekre megy el a pénzük, velük vannak tele a plázák.”

De a „diákhitel” is az előbbi jelenségeket produkálja, egyre több az adós. A főiskolán egyszerű volt felvenni, egy „fideszes” ígérettel, majd a fizetésből megadják... Aztán ma már a diplomával is nehéz elhelyezkedni, amiként egyik kollégám mondja: „A fiatalokból újságírókat képeznek, mielőtt megtanítanák őket újságot olvasni.” S egy valamirevaló értelmiségi szakmában ma ez a helyzet: nem kell az informatikus, az orvos, a tanár, talán még a mérnök, a közgazdász el tud helyezkedni, de már jogászként „túltermelés” néznek szembe... S aztán lehet szörnyűködni, hogy már száz buszsofőr van Angliában, kétezer orvos óhajt Nyugat-Európában álláshoz jutni!

A vezetők nem akarják látni

Közben Bokros Lajos exminiszter azon kesereg, hogy nem bocsátják vitára a 130 pontos reformtervezetét, pedig ha azt betartanák... De valamennyi pontját, mert az egész összefügg, nem lehet kiragadva csak egyiket-másikat! (Ez legalább „marxista” beszéd: minden mindennel összefügg!) De ha megfogadnák a tanácsait, megint a bérből-fizetésből élők mentenek meg a kapitalista elitet, mint tették a Horn-kormány idején.

Hiába riogat a szerző: „...az államadósok mértékelen felszaporodása, amit ma kizárólag külföldi hitelek fedeznek, előbb-utóbb katasztrófába sodorhatja Magyarországot”. Erre nem figyelnek azok, akik a jövő nevében mindenfelét ígérgetnek, és hivatali tisztük lenne megoldást találni a bajokra. Akkor mire figyelnek oda? Talán a megszerzendő pozíciókra, a vetélytársak mozdulásaira, avagy a következő választásokra? Megőrizni a hatalmat minden áron?

S hogy eközben mi lesz Szabóék, Benkőék, Drahosékkal, az valószínűleg a legkisebb gondjuk!

Mártonfy Mihály

FELHÍVÁS

szolidaritási akcióorozatra, AMELYNEK CÉLJA, HOGY KIÁLLJON A SZOCIALISTA KUBA MELLETT

Idén is elérkezett az az idő, amikor az amerikai birodalom benyújtani készül az ez évi vádiratát az ENSZ Emberi Jogok Bizottságához Kuba ellen. Eddig az Egyesült Államok mindig talált magának egyet a hűséges csatlósai közül, aki kész volt benyújtani ezt az álságos indítványt. Idén viszont más a helyzet. Elérkezett az az idő, amikor az USA kénytelen saját maga megtenni ezt a lépést. Ez viszont nem jelenti azt, hogy ugyanakkor ne tudna nyomást gyakorolni számos országra, hogy a már benyújtott indítvány elfogadását támogassák. Sajnos, ilyen támogató ország Magyarország is. Ezért ennek az akcióorozatra, amelyet tüntetés fog zárni, az a célja, hogy tiltakozzon a magyar kormányról ez ügyben, követelve, hogy ne támogassa ezt az álságos, hamis és igazságtalan határozatot.

De miről is van szó?

Az Egyesült Államok minden évben benyújtat (eddig mindig más országgal) egy indítványt az ENSZ Emberi Jogok Bizottságához, amelyben kéri a bizottságot, hogy közleményben ítélje el Kubát az emberi jogok megsértése miatt. Ebben az ügyben több, igencsak megkérdőjelezhető hitelű elem van. Legalább három: a bizottság, amelyhez a beadványt intézik; az Egyesült Államok, amely a határozatot javasolja; és maga a beadvány.

Az Emberi Jogok Bizottsága – annak ellenére, hogy vannak még benne olyanok, akik komolyan hisznek az alapítócélok fontosságában – elvesztette a hitelét. Teljes mértékben az USA kormányának politikai manipulációjává vált, aminek leglátványosabb példája, hogy elutasította azt az indítványt, amely elítélte volna az Egyesült Államok guantanamói koncentrációs táborában folyó kínzásokat és az emberi jogok semmibevételét. Ehhez nem is kell kommentárt fűzni. Ezenkívül figyelmen kívül hagyja, hogy a világban emberek milliói vannak megfosztva az élethez való joguktól, a békéhez való joguktól, a táplálékhoz való joguktól, a tanulásához való joguktól, a méltóságos munkához való joguktól.

A Kuba-ellenes határozat benyújtója minden évben közvetett, idén talán közvetlen módon az USA. Az az ország, amely hamis indokkal megtámad egy szuverén államot; az az ország, amely kettős mércét használ a terrorizmus megítélésében. Miközben háborút indít a „terrorizmus ellen”, ő maga is terrorizmusokat támogat, akik ártatlan kubaiak vérént ontják ki. Az az ország, amely nemhogy elítélne ezeket a gyilkosokat, még ki is tünteti őket, és kímé-

letlenül életfogytiglanra ítéli azt az öt kubai hazafit, akik megpróbálták megvédeni hazájukat a terroristák bombáitól. Az az ország, amely maga is gazdasági terrort alkalmaz, amikor blokádot tartja Kubát (és más országokat), és ezzel ártatlan gyermekektől tagadja meg (többek között) a gyógyszereket. Az az ország, amelynek katonái a legkíméletlenebb kínzási módszereket alkalmazzák a foglyakkal szemben a guantanamói katonai támaszponton.

Az emberi jogok ezzel a kettős mércével mérve attól függenek, hogy úgynevezett fejlődő országban él-e vagy nem. A bizottságban többnyire olyan országok vannak, amelyeknek megvan a joguk a békére. Megvan, mert mindig ők a támadók és soha nem őket támadják meg. Megvan a joguk a fejlődésre, mert a fejlődésük záloga a szegény országok minél kíméletlenebb kizsákmányolása. Ebből világosan látszik, hogy ezek a jogok jelenleg a gazdagok jogai.

Ez ugyanúgy megvan persze országos szinten is. Az

vélemény, hogy a nyomor, amiben tömegek élnek, az ő hibájuknak a következménye.

Ezek az országok katonailag is kiszolgáltatottak, mivel egy ilyen országot minden további nélkül megtámadhat az Egyesült Államok a terror elleni harc jelszava alatt, és ezek után még „felszabadítóként” ünnepeleti magát. Lebombáz egy országot, hogy „felszabadítsa”.

Annak, hogy az Egyesült Államok felhasználja az ENSZ Emberi Jogok Bizottságát, hogy az általa felállított „fekeletelstán”, az úgynevezett „gonosz tengelyén” is szereplő Kuba ellen támadást intézzen, fontos oka van. Ez az ok nagyon egyszerű: Kuba minden nehézsége ellenére azon van, hogy a világnak az Egyesült Államoktól eltérő alternatívát adjon, megmutatva, hogy komolyan gondolja ama jelszavát, hogy lehetséges egy jobb világ.

A szocialista Kuba hisz abban, hogy nem lehet demokrácia szociális igazságosság nélkül. Hogy nem lehetséges szabadság mindenki számára elérhető kultúra és oktatás nélkül. Hogy a tudatlanság minden nyomor okozója. Hisznek abban, hogy csak a művelt nép lehet szabad, és abban is, hogy igazi emberi jogok egyenlőség nélkül nem lehetségesek, mivel gazdag és szegény papíron egyenlő jogai soha nem ugyanazok a valóságban.

Ezek azok az alapelvek, amelyeket a kubaiak már megtanultak, amelyek alapján a többtől különböző országot építenek. És ez az, amit az Egyesült Államok 1959–60 óta minden eszközzel le akar rombolni. Nem szeretné, ha a szocialista Kuba példát mutatna a világ többi országának. Emellé persze még odajön az a nyers érdek is, amellyel az USA megint egy öt kiszolgáló korrupt vezetést szeretne látni Kubán, hogy a szigetországot újra félgymarmati sorba kényszerítse, és a lehető legteljesebb mértékben kizsákmányolja. Eme céljai eléréséhez pedig nem riad vissza semmitől, eszközei a politikai, gazdasági terrorról a fegyveres terrorig terjednek.

A politikai nyomásgyakorlás egyik eszköze ez a minden évben betervezett nyilatkozat, amelyet Magyarország is minden évben támogat. Ezért kérjük a magyar politikai élet szereplőit, de legfőképpen a magyar kormányt, hogy idén ne támogassa az Egyesült Államok eme mocskos és hazug támadását Kuba ellen.

El a kezekkel a szocialista Kubától!

Magyar–Kubai Szolidaritási Társaság Baloldali Front – Kommunista Ifjúsági Szövetség

A Baloldali Front – Kommunista Ifjúsági Szövetség VII. Kongresszusára és ifjúsági aktívájára

A Baloldali Front – Kommunista Ifjúsági Szövetség országos vezetősége nevében **2005. április 30-ára, szombat 11.00 órára összehívom a Baloldali Front VII. Kongresszusát és ifjúsági aktíva ülést, amelyre minden tagunkat, a 35 év alatti párttagokat és a szimpatizáló fiatalokat szeretettel meghívjuk.**

Az idén is nagy jelentőséget tulajdonítunk a kongresszusunknak, amelyen a szervezet ideai feladatait, terveit fogadjuk el.

Javasolt napirendi pontok:

- Beszámoló az előző kongresszus óta eltelt időszakról.
- Jövő évi terveink, kampányaink.
- Politikai program elfogadása.
- A vezetőség megválasztása.

Vendégek:

- A Munkáspárt vezetősége.
- A Demokratikus Ifjúsági Világszövetség vezetősége.
- A Munkáspárt megyei elnökei.

Idén, gondolva a 2006-os választásra való felkészülésre, együtt tartjuk a Baloldali Front kongresszusát és a Munkáspárt fiatal tagjainak, szimpatizánsainak ifjúsági aktíváját.

Természetesen meg fogjuk választani a párt ifjúsági szervezetének, a Baloldali Front – Kommunista Ifjúsági Szövetségnek a vezetését, meg kell határoznunk a következő időszak tevékenységét, de nekünk is ki kell vennünk a részünket a Munkáspárt választási felkészülé-

séből, s részt kell venni a párt választási programjának a fiatalokat érintő részeinek kidolgozásában is.

A kongresszust Budapesten, a városligeti Paál László sétányon (a másnapi munkáspárti majális helyszínén) tartjuk.

Minden érdeklődő fiatalnak lehetősége van Budapesten maradni május elsejére is, de kérünk mindenkit, hogy legkésőbb április 25-ig ezt jelezze.

A kongresszus április 30-án 11 órakor kezdődik, de már 9 órától várjuk a résztvevőket a városligeti kongresszusi sátorban. Felkérjük Thürmer Gyulát, a Munkáspárt elnökét és Miguel Madeirát, a DIVSZ elnökét, hogy köszöntse a rendezvényünket.

Megvitatjuk a Baloldali Front elkövetkező kampányait, a politikai programunkat.

Sorra kerül – az alapszabályunk értelmében – az országos vezetőség és a felügyelőbizottság megválasztása. Ezekre, a Baloldali Front elnöki tisztségére, az országos vezetőségi tagságra pályázni kell. Ennek csak egy feltétele van, hogy a pályázó tagja legyen a Baloldali Frontnak. A pályázatnak tartalmaznia kell egy rövid önéletrajzot és egy egyoldalas politikai tervet.

A pályázatokat április 25-éig kérjük postára adni, illetve e-mailen elküldeni. Címünk: 1082 Budapest, Baross utca 61., e-mail: info@baloldalifront.hu.

Olvassátok el a weblapunkon a VII. Kongresszus menüpontot, ahol folyamatosan értesülhettek a hírekről.

Székely Péter

A PÁRT POSTÁJÁBÓL

Kedves Thürmer elvtárs! Tisztelt Központi Bizottság!

Mi alulírottak: Kalocsa és több környező település kommunistái, akik 1989-ben elsőként vettünk részt az MSZMP újjászervezésében, egyetértünk a Központi Bizottság kommunista többségének 2005. március 12-ei határozatával.

Kérünk titeket, hogy a jövőben is éljete a szervezeti szabályzat adta jogaitokkal, és határozottan lépjetek fel a magyar nép egyetlen baloldali pártját gyengítő, zavartkeltő, egységbontó, frakciós tevékenységet folytató szemé-

lyek és csoportok ellen, akiknek semmi keresnivalójuk nincs egy valódi marxista-leninista kommunista pártban. Kérjük, hogy levelünket hozzátok nyilvánosságra A Szabadság hetilapban. Mi a magunk területén minden tőlünk tehető megteszünk pártunk egységének megtartása érdekében. Felelősségteljes munkátokhoz kívánunk sok kommunista sikert.

Elvtársi üdvözléssel: *Lakatos Lajos, Lakatos Lajosné, Kistamás Sándor, Mucsi Bálint, Orosz László, Orosz Lászlóné, Bredák János, K. Kovács Sándor, K. Kovács Sándorné, Tóth Gyula.*

Intelem a párt valamennyi megyei tagjához

Mint a párt alapító tagja, őszintén sajnálom, ami történt 2005 tavaszán Baranya megyében a párt szervezeteiben.

Sajnálom és egyben szeretném óva inteni azokat a baloldali kommunistákat, akik elhiszik, hogy az, ami a párt megyei elnökségében külső segédlettel zajlik, megváltoztatja a Munkáspárt politikáját. A legutolsó alapszervezeti taggyűlésen azt találtam mondani hozzászólásomban, hogy nagyon szégyellem magam, hogy a megye egyik alapszervezetének tagja vagyok. Ugyan sokan megdöbbentek e kijelentésemre, de ugyanakkor többen hallgattak. Sajnos többen mások, akik követői egyes elvtársaknak, azt felelték, hogy inkább büszkének vallják magukat.

Nos, itt állunk 2005 tavaszán Baranya megyében. Az a levél, melyet Thürmer Gyula, a Munkáspárt elnöke hozzánk, Baranya megyei-ekhez intézett, nagyon sok elvtársnak elgondolkodtató. Véleményem alapján a levél tartalma csak óvintés a tekintetben, hogy mi várható, ha az elnökség tagjai idáig jutottak. Természetesen hibásak azok is, akik elvhűségüket feladva közelebb állnak valamely más baloldalinak nevezett párt vezetőihez.

Befejezésül arra kérem a megye kommunistáit, hogy hagyjanak fel a további hiszékenységgel és térjenek vissza eredeti céljaikhoz, a kommunista eszme vállalásához.

Gelb Zoltán
volt alapszervezeti titkár

„Megélhetési” bliccelés

Napok óta vezető hír a sajtóban, hogy a BKV-ellenőrök nagyszabású akcióba kezdtek a fővárosban. Nem a metróból kijövőket, hanem a bemenni szándékozókat ellenőrzik, és ha kell, a biztonsági őrök segítségével tartóztatják fel a bliccelőket. Sőt a buszokon és a villamosokon is hasonló intézkedések várhatók egészen év végéig. A magyarázat szerint több milliárd forintos az utazási cég bevételkiesése a jegy nélküli utazók miatt. A nyilatkozó illetékesek azt is több fórumon elmondták, hogy az emberek nagy része azért bliccel, mert egyfajta sportnak tekinti, hogy átvághatja a BKV-t, és ki tud csusszanni az ellenőrök kezéből. Aztán vannak néhányan, akik tréhanyságból, lustaságból, vagy más „csúnya” szándékból nem lyukasztanak. Na ez az, ami nekem nem tetszik!

Természetesen az utazásért mindenki fizessen, aki igénybe veszi, és ezt ellenőrizni is kell. De azért ne felejtjük el, hogy milyen mértékben emelkedtek az utóbbi években a jegy- és bérletárak, és hogy hány ember lehet, aki egyszerűen nem tudja, nem bírja megvenni magát-

nak és az egész családnak a bérleteket. (Jegyeket egy nap mint nap közlekedő embernek nem érdemes vennie.) Ismerek olyan családfőt, aki minden hétnapban megvásárolja feleségének és két iskolás gyerekének a bérletet – de a sajátjára egyszerűen nem telik, ezért bizony bliccel, és vállalja a kockázatot, hogy meglelt ember létere időnként szégyenkeznie kell. Ezt a gyerekei nem tudják, hiszen ő „amúgy” tisztességre, becsületességre neveli őket, de egyszerűen nem tud mást kitalálni. És félt, hogy nemsokára a villanyszámlájával vagy a közös költség fizetésével is baj lehet. Mindezt azért írom le, mert nem szabad egyértelműen megbélyegezni a bliccelőket, és sajnos egyáltalán nem igaz, hogy mindenki csak „brachiból” tesz ilyet. Kíváncsi lennék, hogy az ehhez hasonló esetekre (vagyis hogy sok állampolgár zsebébe minden erőfeszítése ellenére sem folyik be elegendő pénz...) mikor találunk ki a BKV-éhez hasonló drasztikus megoldást!

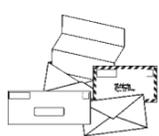
Egy még bérlettel utazó fővárosi

Ellentmondásos érzések

Sokáig gondolkodtam, hogyan vessem papírra, amit gondolok, hogy senki se értse félre. Hát, megpróbálom. A papárol van szó. Én is sajnáltam, amikor meghalt, mint egy embert, aki sokat szenvedett és aki a maga módján, a maga elképzelései szerint próbálta a rendelkezésére álló eszközök segítségével jobbra tenni világunkat. De az az érzésem, hogy amit az utolsó napjaiban és főleg a halála bekövetkeztétől művelt körülötte a média, azt ő sem helyeselte volna. Azt nem tudom, hogy csak Magyarországon estek-e ekkora túlzásokba vagy más országokban is. Például az egyik kereskedelmi tévécsatorna az esti félórás híradóban egyetlenegy más hírt sem közölt, csak a pápával foglalkozott a teljes adásban! A Magyar Rádió Krónikája már akkor „emlékműsort” csinált az egész adásból, a műsorvezető elfűlő hangú tolmácsolásában, amikor még meg sem halt a pápa. A Michael Jackson-ügy körüli

szencióhajhászhoz hasonló csámcsogó műsorokból sem volt hiány. Sajnos a pápa halálát arra is sokan felhasználják, hogy azt sugallják: az egyház, és ezen belül a katolicizmus, a társadalom, a világ egésze számára alapvető és meghatározó. (Például elhangzott, hogy a magyarok többsége katolikus, csak éppen arról felejtkeztek el, hogy a felmérések szerint az emberek többsége nem is vallásos. Így legfeljebb a „maradék” nagy része lehet katolikus.) Őszintén szólva én mint nem hívő, s mint olyan, akinek a nem mindig szerencsés vagy hatástalan politikai beavatkozásai kísérletein túl II. János Pál a társadalomra vonatkozó konzervatív hozzáállása (például abortusz-, eutanázia-, össejtkeletés-ellenesség, a fogamzásgátlás ellenzése, maradi családmodell) is eszébe jut, ellentmondásosnak érzem az ő szemlélyét.

B. J., Pécs

Önök írják!

Továbbra is várjuk leveleiket, hozzászólásaitokat. A túl hosszú íráskor esetében a rövidítés jogát szerkesztőségünk fenntartja.

A rovat természetéből adódóan egyéni véleményeknek is helyet adunk, vagyis a szerkesztőség nem minden esetben ért egyet teljes egészében a leközöltekkel. Kéziratokat és fényképeket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Egy eposz értékelése

A tényektől, realitásoktól elrugaszkodó, a maga öntörvényűségében lubickoló Tamás Gáspár Miklós (a továbbiakban: TGM) „nagyívű” írásában (Főszabaddal, Népszabadság, április 4.) sajátos értelmezést adja a második világháború motivációinak és jellegének: „Antifasiszta háború nem volt, csak a gazdasági és katonai hegemoniáért, területért, túlélésért folytatott szokványos (kiemelés tőlem, H. S.) háború, amelynek alig szándékolt mellékes következménye a fasiszmus felszámolása.”

Valóban nem állíthatjuk, miszerint a nyugati szövetségesek saját, jól felfogott érdekeiket figyelmen kívül hagyva azért fogtak fegyvert, hogy megmentsék az emberiséget egy kegyetlen politika borzalmaitól. Nem titok, Hitler a nyugati nagytöke is segítette a hatalom megszerzésében és megerősítésében. Tette ezt azért, hogy felhasználja nagyra nőtt hadipotenciáját a kapitalista világot fenyegető Szovjetunió megsemmisítésére. (Köztudott, hogy a nyugatiak szívesen végeztek el másokkal a szennyes munkát.) Ám a hálátlan pártfogott támogatói ellen fordult, mielőtt elég erősnek érezte magát Versailles-ban elszennvedett seregei megbosszulására. Igényt tartott a világpiacokra és nyersanyagelőhelyekre s uralkodóvá akarta tenni mindenütt a nemzeti szocializmust. A Szovjetuniót sem csak a bolsevizmus megsemmisítése miatt kívánta letiporni, de azért is, hogy rátegye kezét a kaukázusi olajra, az ukrán búzára és szénre. Itt is összefonódtak tehát a gazdasági és ideológiai célok. Am a második világháború esetében a nyugati szövetségesek (és a Szovjetunió) riválisai egyben fasiszta államok voltak, s csak úgy lehetett harcolni ellenük, ha egyúttal – objektíve – a fasiszmusra is csapást mérnek. Ebben a konkrét helyzetben a szubjektív szándék-

kok alárendelt szerepet játszottak az emberiséget fenyegető hitlerizmussal szemben. A világ közvéleményét nem az foglalkoztatta, vajon sikerül-e a gazdasági érdekeket érvényesíteni, hanem: legyőzi-e az antifasiszta koalíció a fasiszta fenegyereket?

Nem lehet a két világháború természetét azonosítani. Az első nemzetközi összecsapás után megváltozott ugyan Európa arca, de még a vesztesek is megőrizhették identitásukat, állami szuverenitásukat, területük „törzsszállománnyát”. A győztesek nem alkalmazták a „felperzselt föld” taktikáját. A második világháborúban nem egy „szimpla” agresszor támadt az ellenségre, hanem a genocidiummal fenyegető hitleri hatalom. Nem kétséges, Hitler győzelme, az úgynevezett „európai átrendeződés”, az „alacsonyabb rendűek” egy részének kiirtásával, másik részének ókort is meghazudtoló rabszolgasorba taszításával lett volna egyértelmű. E perspektíva keresztülhúzása más dimenziókat és értelmezést adott a két katonai szövetség megtűlésének.

A Szovjetunió más kategóriába tartozott. Nem igaz, hogy az orosz „birodalom” világlomra tört, de érdekelt volt olyan nemzetközi konstelláció kialakításában, mely egyrészt kiszabadítja a szocialista országot elszigeteltségéből, másrészt kedvező feltételeket teremt a világgazdaság számára. A nyugati hatalmak gazdasági-katonai pozícióikat védelmezték, miközben hozzájárultak a hitlerizmus vereségéhez, a Szovjetunió a fasiszma ellen küzdött, miközben védelmezte saját földjét. A Hitler-ellenes blokk részéről ez tehát antifasiszta háború volt. TGM akaratlanul egyenlőségi jelet tesz a két tábor szerepe közé, megfosztva a progresszív erőket harcaikat annak igazságos jellegétől.

Hegedűs Sándor

Ideológiai űrök

Csak mélységesen egyetérteni tudok Fort Andrásnak A terror iskolája című, gyermekeink, fiataljaink nevelődésével kapcsolatban írt cikkével. Akiben még élnek a szocialista iskolában folyt nevelőmunka emlékei – bár az korántsem volt felhőtlenek mondható –, az csak megrökönyödéssel tudja érzékelni a mai iskola nevelési „termékeit”: a fiatalok nyegleségét, önzőségét, távlatlanságát, a pozitív eszmények szinte teljes hiányát. Amit az előző iskolában ideológiai-nevelési téren megpróbáltak a pedagógus társadalom maradó konvencióként és hagyományként kialakítani és hagyományként kiaknázni, az most teljes egészében elenyészett, sőt, úgy tűnik, az ellenkezőjébe fordult. Van azonban egy-két dolog, amit kiemelésként hozzá kell tenni az írásban kifejtettekhez.

Az igaz, hogy fiataljaink eszmei arculatát főleg az imperializmus fellegvárának (és a fiatalok nagy része ideáljának) számító USA kultúrtermékei alakítják ki, melyet a közvetlen környezetükben tapasztaltak csak megerősítenek. Ahhoz azonban, hogy ez megvalósulhasson, a rendszerváltás kezdeti éveiben először be kellett fektetni a szocialista iskola-rendszer nevelési eszményeit, hogy aztán azt végképp eltávolíthassák a liberálisnak álcázott, valójában a kapitalista világlomozói embereszmény kialakítását szolgáló nevelési „rendszer” útjából. Ezt a „dicső” munkát az SZDSZ kultúrmisszionáriusai végezték el.

Mint ahogy szellemi téren csak vérszegény eszményekkel tudják feltölteni a fiatalok agyát, a fiatalok „jobb híján” a tévéből, moziból, videóból stb. felőlük áradó filmekhez fordulnak „eszményekért”. Csoda-e hát, hogy az erőszakosság mellett a hazának háttal fordít meg a szélsőséges kozmopolitizmus jellemző fiataljaink nagyobb részét?

De arról sem szabad megfeledkezni, hogy a gyerekek, fiatalok nevelődéséért a család, főleg a szülők legalább annyira felelősek, mint az iskola, s nem mondható, hogy otthonról általában jó irányú nevelést kapnak gyerekeink és fiataljaink. Vajon nem apuci, anyuci vette meg már szocialista korszakunk vége felé a videót, nem ők vették meg kritikátlanul a hozzávaló szellemi „municiót”, nem ők kényeztetették el drága csemetéiket például azaz, hogy kivagyiságból saját gépkocsival szállították őket rendszeresen iskolába (persze, ha ezt megtehették) szel? Ráadásul, ezt ma még fokozottabban gyakorolják! Mindez népünk hagyományosan alacsony olvasási, művelődési igényével, sőt a szülők nagy részének fejében meglévő ideológiai őrrel magyarázható, amit annak idején nem sikerült megszüntetni, ma pedig éppen az ellenkező előjelű ideológiával igyekeznek helyettesíteni. De ez már nem csupán törekvés, hanem elért „vívmány”.

Petik János
Balassagyarmat

HAJLÉKTALAN DALA

(József Attila centenáriuma)

Ej, dönts a tőkét –
Harsogom a Nyugati téren,
Míg a hold kúszik az égen,
S várom holnapunk éjjelét.

A tőke ragyog! Dönts tehát,
Boldoggá téve Attilát.
Ha a favágó ember jönne,
Világot válthatna mindörökre!

A tőke kerített ide:
Sem ágyam, sem hitvesem,
Csak a fagy, s a tér köve
Vállalja zagyva életem.

Ej, dönts a tőkét –
Egyszer már történt.
S ha még egyszer kavargó...
A széles fejsze mosolyog!

M. M.

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiatitkárja az

OBSERVER

BUDAPESTI MÉDIATITKÁRI KFT.

1084 Budapest, Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738, Fax: 303-4744
E-mail: marketing@observer.hu
http://www.observer.hu

FORRADALMI GONDOLAT

A kiemelt négyzetekbe kerülő betűket sorban összeolvasva egy idézetet kapunk végső megfejtésül Richard Kapuscinskiútól. Ezt kérjük beküldeni. Ha egy szám után két meghatározás áll, az első a vízszintes.

MEGHATÁROZÁSOK: 1. Progreszsió. – Közügyeket irányító intézmény. 2. Ilyen vegyületsorozat is van. 3. Szemével érzékel. 4. ... Karpov; orosz sakkozó. 5. Ellenérték. 6. Mohamedán uralkodói cím. 7. Tapasztalati ismeret. – ... morgana; délibáb. 8. Louis d ...; Lajos-arany. 9. A Mézga család fiútárgya. 10. Fontol. 11. Maszkat a fővárosa. 12. A kibebbitendő és a kivonandó közti különbség. 13. Perzsia. 14. Rádiólokátor. 15. Notre-...; párizsi székesegyház. 16. Olasz kommunista szakszervezeti vezető volt (Luciano). 17. ... et sangvinem; életünket és vérünket. 18. ...-Szibirjak; orosz író (1852–1912). 19. Kétszer három. 20. Kazany lakója. – Dohány, idegen szóval. 21. Rangjelző

előtag. 22. A hét vezér egyike. 23. ... venia verbo; engedelmessé szólv. 24. Veterán argentin labdarúgó. 25. Néhai amerikai bakteriológus (Kenneth). 26. In ... dei; Isten nevében. – Kis valószínűséggel, de esetleg. 27. Cluj-...; Kolozsvár. 28. Szalonnát fűszeres lében főz. 29. ... Galli-Curci; kedves emlékü olasz operaénekesnő. 30. Honi telefon-társaság. 31. Indusztria. – Szeszkezedelő. 32. Egyiptomi napisten. – ... Polanski; lengyel filmrendező, színész. 33. Cicero nyelve. 34. Svájci óramárka. 35. ... Gardner; USA-beli színész volt. 36. Holland úszónő (Ada). – Zürich. 37. Környék. 38. Ízeltlábú állat. – Marokkó fővárosa. 39. Erdei gyümölcs. – Pablo de ... y Navescués; spanyol hegedűművész, romantikus zeneszerző. 40. Muszlim fejedelmi méltóság. – Koldul. 41. Szarvasmarha, juh recés gyomra. – Primus inter ...; első az egyenlők között. 42. Szibériai félsziget. – A felkelő Nap országa. 43. Magmás kőzeteknek a forró égövi vidékeken előforduló mállási terméke. 44. Eszterdő. 45. Olasz költő (Umberto, 1883–1957). – Richard Strauss operárja. 46. Csőrösfuvola. 47. Hím juh. 48. Színész (Margit). – Német munkás-

vezető (August, 1840–1913). 49. Veszprém megyei fürdőhely, borvidék-központ. – Fortély. 50. Több szintes (épület). 51. Maldívia fővárosa. 52. Kidolgozott kéz jelzője. 53. Mocsári növény. 54. Ám. – ... Ellington; Amerikai dzsesszenész (1899–1974). 55. Zongoraművész volt (Gábor). 56. A vese orvosi neve. 57. Háló, angolul. 58. Valon város. 59. Növényi ivarszerv. 60. Zseblámpakellék. 61. Januárban üdül. – Személyed. 62. A pincébe. 63. Belső-Mongóliában ma is vadon élő lófajta. 64. Intézményesen új állandó lakóhelyre költöztetett személy. 65. Ruhákat száradni rak.

Horváth Imre

Az idei 13. lapszámunkban megjelent rejtvény helyes megfejtése: Az antisztalinizmus az antikommunizmus trójai falova. Nyertesek: Kozák Andrásné (Nyíregyháza), Kőrösi István (Ajka), Ridegéné dr. Török Anna (Gyomaendrőd). Könyvnyereményeiket postán küldjük el. E heti feladványunk helyes megfejtését 2005. április 25-ig lehet beküldeni a szerkesztőség címére (1082 Budapest, Baross u. 61.).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13				14		15		16			
17			18		19			20			
21			22		23		24		25		
		26			27		28				
29	30					31				32	
33				34		35				36	
	37				38				39		
40				41				42			43
44			45				46	47			
		48				49					
50	51				52		53			54	
55				56		57		58		59	
60				61			62		63		
64						65					

ÖRÖK DICSŐSÉG

Meghívást kaptam, ezért felkerestem április 4-én délután Szegeden, a petőfitelepi családi házában Almásy István nyugdíjast, aki a Démasznál korábban elektroműszerészként dolgozott. Tudtam, hogy valamilyen eseményre invitáltak többünket, mégis meglepett az épület utcafronti falán levő negyvenszer negyven centis lapos, bordó terrakotta, benne zöld babékoszorú, ráírva: Örök dicsőség a magyarság biológiai megmentéséért 1945–2005. Mellette a dombrómú jobb oldalán a Szovjetunió, az Amerikai Egyesült Államok és Franciaország zászlaja látható. Gyülekezés közben a házigazdával beszélgettünk.

– Ki és miért készítette a terrakottát?

– Megkértem B. Kovács Emőke mártélyi szobrászművésznőt, hogy hazánk felszabadulásának 60. évfordulójáról méltóképpen emlékezzünk meg és alkosson egy dombróművet. Nemcsak azért tisztelgünk, mert 1945. április 4-én felszabadult az országunk, hanem azért is köszönettel tartozunk, hogy a magyarságot létében megmentették a szovjetek, amerikaiak, franciák. Egyrészt

több nép megsemmisítéséért harcoltak a fasiszták, másrészt bennünket a Kárpát-medence több millió lakosával együtt ki akartak telepíteni.

– Mi a jelentése a terrakotta bal oldalára tűzött gyászszalagnak?

– A szalag egyrészt azt az érzést fejezi ki, hogy valamikor nagy ereje volt az igazi baloldaliaknak, akiknek utódai ma is bíznak az emberek elviselhetetlen helyzetének jobbra fordulásában a kommunisták segítségével. Ugyanakkor a gyászszalag arra is utal, hogy a kaptalimizmus 1989-es restaurációja óta számolatlanul ártották a történelem korábbi menetét. Egyik legsúlyosabb torzítás az 1945-ös felszabaduláshoz kötődik. Az új, mondva csinált történetek olyan ferdén tálalják a náci kiűzést, hogy a megtámadott és a támogatók azonos elbírálás alá szorítják. Eltűntették a felszabadítók emlékhelyeit, lekaparnak csillagot, orosz feliratokat és más jelképeket is. És végül, de nem utolsósorban a gyászszalag arra is int, hogy a magyarság ne felejtse el, hogy az elmúlt hatvan évben mit kapott, amiket elvettek tőlünk. Annak idején azt harsogtuk, hogy földet, gyárat vissza nem adunk. Most semmink sincs, mert kizsákmányoltak bennünket. Itt van a házam falán a terrakotta, ezzel a saját tüntetésemet megtegyem.

Tarnai

Az igazi Bruno Bettelheim

A szerzőt, Richard Pollakot egyetlen irodalmi vagy egyetemes lexikon sem említi, csak annyit tudunk róla, amit a fülszöveg közöl: amerikai regényíró, tanár és újságíró... hosszú éveken át dolgozott Bruno Bettelheim életrajzán. Könyve erőteljesen személyes indíttatású, gyermekként tanúja volt, amint Bettelheim dühödtén kioktatja édesanyját, amiért nem elég szeretettel, odaadással nevelte autista öccsét, Stephent, s inkább a Bettelheim-vezette Ortogenikus Intézetbe vitte 1943 őszén, mert terhes volt számára az állapota-igényelte „figyelmesebb” foglalkozás. Bettelheim általában mindig erőteljesen hangsúlyozta, hogy érzelmileg mennyire elengedhetetlen, pótolhatatlanul fontos, hogy a szülőanya maga szoptassa gyermekét. Itt nem elsősorban az anyatej jelentősége dominál, hanem az az intim érzelmi kapcsolat, amelyet a csecsszopó az édesanya testelegén át érzel (egy életre kihatóan!), amikor még meg sem indulhat az értelmi ráhatás.

őnmaga által felajzott, fantasztikusan kettős (negatív-pozitív) eredményt sejtető munkához. A tizenhat fejezetre tagolt mű a maga 464 szöveges-képes oldalával, s a hozzácsatolt impozáns (86 oldalas) forrás- és jegyzetanyaggal (fejezetenként 69–131 jegyzettel!) alapos életrajzot s műbírálatot írt, amelynek mindenképpen „szépséghibája”, hogy könyve a személy halála után hét évvel jelent meg angolul, s tizenötlettel magyarul, amikor az érdekeltek (férj és feleség) már semmit sem cáfolhattak.

R. Pollak prekonceptiója szerint Bettelheim összetett személyiség: származása és előélete miatt szakadatlanul vívódó, depresszióra hajlamos, s ugyanakkor kifogyhatatlan energiájú tudós, akinek éles pszichológiai meglátásai voltak. Rendkívüli erővel tudott hatni munkatársaira, akik közül többen istenítették, mások talán rettegetve teljesítették utasításait. Pollak szerint „komoly károkat is okozott mind az egyes emberek életében, mind a pszichológia tudományában, s az a kép, amelyet a külvilág felé mutatott, sok tekintetben hamis volt, egyszerűen nem felelt meg a tényeknek”.

(Európa Könyvkiadó, Budapest, 2005. 558 oldal, 3800 Ft.)

Frideczky Frigyes

Jól érzik magukat a Bóbitások

Beszélgetés a szegedi Klebelsberg-óvoda vezetőjével

Az Alföld középső és déli részén három településen, Szegeden, Kiskunhalason és Szolmonon működik olyan óvoda, amelyben sérült gyermekekkel is foglalkoznak.

Szegeden a Klebelsberg kultuszminiszterrel elnevezett telepen 1929-ben adták át az állami fenntartású óvodát. Aztán az 1950-es évek elején a több mint kétezer lakosú városrészt Hattyas-telepre változtatták,

épületrészen kaptak helyet a kiszolgálóhelyiségek, vagyis az öltöző, a konyha, az ebédlő, s ott van a tornaterem is. Az új szárnyban találhatóak a foglalkoztatószobák, gyermeköltözők, a fejlesztőszobák, amelyekben gyógypedagógus gondoskodik a kicsik ellátásáról.

– Hány gyereknek ad otthont a Klebelsberg-telepi óvoda, közülük mennyien sérültek, mióta foglalkoznak velük, s milyen indíttatásból?

nem tud jární és vannak halmozottan sérült gyerekek, akik nemcsak a mozgásukban sérültek, hanem értelmileg is akadályozottak vagyis különböző fokban értelmi fogyatékosok.

– Kik foglalkoznak a Bóbitásokkal, milyen településekről jönnek, s ki hozza, viszi őket?

– Ebben a csoportban levő gyerekekkel főállású gyógypedagógus, konduktor, vagyis mozgásfejlesztő szakember, fejlesztő óvodapedagógus, több gyógypedagógiai asszisztens, gyermekfelügyelő, dajka foglalkozik az óvoda nyitva tartása alatt, tehát reggel hattól délután fél hatig. Többségük szegedi, de vannak vidéki, makói, hódmezővásárhelyi gyerekek is. A szegedieket a szülők hozzák, viszik. Működik Szegeden egy alapítvány, amely segít, s a vidéki fogyatékos gyerekeket naponta szállítja. A személyi állomány mellett a Klebelsberg-telepi óvodában a tárgyi feltételek is rendelkezésre állnak, vannak egyebek között a fejlesztéshez szükséges játékok, rehabilitációs eszközök, és a környezet akadálymentesített, vagyis kapaszkodó korlátok, feljárók segítik a közlekedést. Az óvoda működésével kapcsolatban megemlítem azt is, hogy a nyolc gyerek mellett az intézmény három csoportjában is vannak olyan kicsik, akik sajátos nevelési igényűek, vagyis ők is sérültek, de olyan mértékben, hogy integrálhatóak a normál óvodai közösségbe, tehát enyhébben sérültek s önellátóak.

– Hogyan lehet a Bóbita csoportba bekerülni, s mennyibe kerül?

– Országos és megyei szintű szakértői bizottságok működnek, külön a látásérültek, sikek, mozgássérültek, értelmi fogyatékosok, vakok részére és sorolhatnám tovább a sérülési típusoknak megfelelő szakértői bizottságokat, amelyek, miután a szülők elviszik hozzájuk a gyerekeket, javaslatot tesznek az óvodai felvételükre. Ami pedig az anyagiakat illeti, a szülőknek a gyerekek ebédjét kell fizetniük, mint minden óvodában. Tehát a velük való foglalkozásért, ellátásért, gondozásukért plusz költség nincs, ezért egy fillért sem kell téríteniük.

T. L.

majd 1992-ben visszakarta a régi nevét, s ebben az évben az óvoda épületének falán felavatták az egykori kultuszminiszter emléktábláját. Az önkormányzat által fenntartott gyermekintézmény működéséről, a sérült gyermekek ellátásáról, a velük való foglalkozásról, gondoskodásról Mészáros Jánosné óvodavezetővel beszélgettünk.

– Mekkora az óvoda területe, s milyen részekből tevődik össze?

– Jelenleg két szárnyból áll az intézmény, a régii Klebelsberg kultuszminisztersége alatt építették és ezt 1980-ban kibővítették. A két szárny modern, minden igényt kielégít. A régi

– Jelenleg nyolcvannégy gyerek jár az óvodába, s kialakítottunk egy speciális, úgynevezett Bóbita csoportot, amelyben három-hét év közötti, tehát óvodás korú nyolc sérült kicsivel foglalkozunk. A Szegeden működő 53 óvodától a Klebelsberg-telepi intézmény abban különbözik, hogy nálunk van a legtöbb sérült gyerek. Az óvoda 1987 óta foglalkozik sérült gyerekek ellátásával, gondozásával is. Akkor, tehát 18 évvel ezelőtt jelentkezett erre szülői igény és az óvodában dolgozók fogadókészség voltak.

– A gyerekek miben sérültek?

– Legtöbbjük mozgássérült, van közöttük, aki egyáltalán

MEGRENDELŐ

Kérem küldjenek az alábbi címre

1 példány A Szabadság bemutatósámot!*

Megrendelem A Szabadság ..... példányát**

- havi előfizetéssel (460 Ft/hó)
- negyedévi előfizetéssel (1380 Ft/negyedév)
- féléves előfizetéssel (2760 Ft/félév)
- éves előfizetéssel (5520 Ft/év)

Név: .....

Cím: .....

* A bemutatósám megküldését a Progressio Kiadótól kérje (1082 Budapest, Baross u. 61.)!

** Az előfizetéses megrendelést a hírlapközbeszítőnél, a Magyar Posta hírlap-ügyszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban lehet leadni. Kettő vagy több példány azonos címre történő postázását a Progressio Kiadó is vállalja.

**Hirdessen
A Szabadság
hetilapban!**

Többszöri
megjelentetésnél
kedvezményt adunk.

Várjuk
megrendeléseiket!

Részletes információ:

Huszár Zsófia

Telefon: 313-5420

Legyünk büszkék a pénzügyítés hőseire!

A Munkáspárt elnöksége április 11-ei ülésén áttekintette a választási pénzügyítés állását. Karacs Lajosné, a párt alelnökét, gazdasági vezetőt kérdeztük.

A pénzügyítés beindításáról januárban döntött a Központi Bizottság, a tényleges pénzügyítés lényegében két hónapja folyik – mondta Karacs Lajosné. – Március 31-éig 2,7 millió forintot gyűjtöttünk össze. Ebből a budapesti szervezeteink 991 ezer forintot, a vidéki szervezetek 266 ezer forintot szedtek össze. Az Ezres Klubba már 1,46 millió forintot fizettek be. Azt kell, hogy mondjam: a budapesti elnökség, a budapesti szervezeteink jól dolgoztak. Az első pillanattól kezdve szervezték a gyűjtést, lelkesítették a tagságot. Vannak olyan budapesti kerületek, amelyek az egész éves terv jelentős részét már teljesítették. Ilyen a VII. kerület, élén Nagy Zoltánnéval, a VIII. kerület, elnöke Arató István, a VI. kerület, elnök Balogh Attila, a XII. kerület, elnök Petrovics István. Kiemelkedik a XVI. kerület, elnöke Majdán Pál, a XIX. kerület, elnöke Farkas Károly, akiknek már alig valami hiányzik az ideai tervből.

– Milyen eredmények születtek vidéken?

– Vidéken sem kell nagyon elkieserednünk, noha a 266 ezer forint valóban még kevés. Az igazság az, hogy itt lassabban megy a munka. Van, ahova csak a múlt héten jutottak el a téglajegyek. A pártellenzék tevékenysége, sajnos, a gyűjtést is gátolta. Egyes területeken mindennel foglalkoztak elvtársaink, csak a pénzügyítéssel nem. Szépen elindult a munka Fejér megyében, elnök Erdős Ferenc, Szolnok megyében, elnök Bencsik Mihály, Pest megyében, elnök Mendel Lajos, Veszprém megyében, elnök Illés Imre, Győr-Sopronban, elnök Sipőcz Sándor. Ugyanakkor van több megyénk, ahonnan még egy fillért sem fizettek be.

– Hogyan tovább? Mi most a teendő?

– Április 23-án KB-ülés lesz. Tisztelettel kérem a megyei elnököket, gazdasági felelősöket, hogy hozzanak fel minden pénzt, amit összegyűjtöttek. Másodszor, arra kérem szervezeteinket, írják meg, hogy mely módszerek váltak be legjobban, kik a legjobb pénzügyítők és kik adnak legtöbb pénzt. A Munkáspártnak büszkének kell lennie a legjobb szervezőkre és azokra is, akik a legtöbb áldozatot vállalják a pártért. A pénzügyítés ma stratégiai feladat. Aki itt helyt áll, mel-

Karacs Lajosné

tán nevezhető a párt hőseinek.

– Sokan kérdezik, hogy mi lesz az összegyűjtött pénzzel?

– A pénz visszamegy a helyi szervezeteinkhez. Az akció lényege éppen az, hogy a Munkáspárt központi feladatát emelte az akciót. Némi terhet ezzel leveszünk a helyi elvtársaink válláról. Mindenki tudja, hogy a párt nem egyformán erős az ország különböző területein, sikert elérni a parlamenti választásokon viszont csak közösen tudunk. A pénz, amit összegyűjtünk, arányosan viszsza megy a szervezeteinkhez. Úgyhogy húzzunk bele, elvtársak, magunknak gyűjtünk!

– Munkatársunktól

Felhívás a majálisra!

Készülünk az ez évi május elsejei központi rendezvényünkre. Több évi kihagyás után az idén ismét tartunk felvonulást a Kodály köröndről a Városligetbe. A majális is szeretnénk színesíteni, mozgalmi elemekkel gazdagítani. Felhívással fordulunk a párt szervezeteihez, tagjaihoz:

1. Várjuk bemutatkozási lehetőséget kereső, fellépést vállaló zenészek, énekesek, táncosok, amatőr művészek jelentkezését az egész napos műsorba – az ország minden pontjáról.
2. A párt-szervezeteknek – természetesen elsősorban a fővárosi kerületekből, de vidékről is – szeretnénk kispavilonos helyszíneket biztosítani, ahol maguk teremthetnének majálisos hangulatot, vendéglátást. A kőbányaiak ingyen söröt fognak csapolni (csak győzzék!), a XI. kerület sok-sok pogácsát süt az alkalomra, lesz, aki zsíros kenyeret oszt. Még szabad a vásár, várjuk az ötleteket, a jelentkezőket.
3. Karacs Lajosné elvtársnő ötletére nagyszabású olcsó könyvvásárt is tervezünk. A párt országos székházába várjuk az otthon feleslegessé vált szépirodalmi és politikai könyvek felajánlását.

Könyvet gyűjtünk május elsejére

Van fölösleges könyved?

Van könyved, amellyel a pártnak akarsz segíteni?

Van könyved, amit szeretnél, hogy más is elolvasson?

Ha van, akkor kérünk, hozd be a Baross utcába, Balogh Attilához, az elnökségi iroda vezetőjéhez.

Május elsején külön sátorban fogjuk árulni a behozott könyveket. A bevétel a párt 2006. évi választási kampányát segíti.

A könyveladás mellett programokat is szervezünk. A sátorhoz meghívjuk azokat, akik a legtöbb könyvvel járultak hozzá az akcióhoz. Vendégünk lehet mindenki, akinek van érdekes személyes élménye a behozott könyvről.

Milyen könyveket várunk? Elvileg bármilyent. Eddigi tapasztalataink szerint az emberek leginkább az érdekességeket, a ritkaságokat keresik. Sztálin, Rákosi művei iránt nagy az érdeklődés. A szocializmust bemutató képes könyvek iránt ugyancsak nagy a kereslet. Egy-egy Berkesi-regényt bárki szívesen megvesz. Úgyhogy nézzetek körül a padláson, a pincében – várjuk adományaitokat.

Karacs Lajosné

Emlékezzünk!

A Magyarországi Szocialista Munkáspárt

A Horthy-rendszer kemény diktatúrájában, amikor illegálitásban kényszerítették a Kommunista Magyarországi Pártját (KMP), amikor az 1921/III. tc. alapján bitóval, „legjobb” esetben kegyetlen fegyházbüntetéssel sújtották a leninistákat, sikerült – ha rövid időre is – egy legális forradalmi pártot létrehozni.

Ennek a bravúrnak előtörténete van. A Tanácsköztársaság megdöntése után darabjaira hullott a Szocialista-Kommunista Munkások Magyarországi Pártja. A szocialdemokraták – a peyerizmus jegyében – újalakították pártjukat, mely legálisan működött és lojális volt a fennálló fasisztoid rezsim iránt. A kommunista – minden üldöztetés ellenére – talpra állították a KMP-t. Ez utóbbi illegálitásban és csak igen nehéz viszonyok között tudta képviselni a proletariátus ügyét. Noha befolyása nagyobb volt szervezeti erejénél, mozgásteret igen korlátozott maradt. A hatékony munka megkövetelte, hogy a mozgalom ne szorítkozzon a „földalati”, erősen konspiratív lenini szervezetre, hanem sajátos módon lépjen szélesebb nyilvánosság elé, leplezve igazi arcát. Lenin fontosnak tartotta, hogy az illegálitásban dolgozó kommunista – befolyásukat kiszélesítendő – illegális munkásszervezetekben is működjenek. A magyar kommunista így megjelentek a szocialdemokrata pártban, nem tagadva baloldaliságukat, de konspirálva forradalmiságukat.

1924-től, amikor az opportunisták Bethlen-Peyer paktum nyilvánosságra került, sok szocialdemokrata elhagyta szervezetét. Ez a körülmény kedvező alkalmat teremtett egy legális szocialista párt létrehozására. 1925. április 14-én életre hívták a Magyarországi Szocialista Munkáspártot (MSZMP). Vezetőinek nagy része a KMP KB tagjai is voltak (Vági István, Hámán Kató). Ilyen áttételekkel irányították fedőszervüket Kun Béláék.

A párt programja a KMP minimális célkitűzéseit tartalmazta: harc a demokratikus köztársaságért, földreform, szabadságjogok, nyolcórás munkaidő, munkanélküli segély biztosítása, a nő- és gyermekmunka védelme. A konspiráció érdekében mellőzték a közvetlen kommunista követeléseket, mindenekelőtt a munkáshatalom kérdését. Nem tagadta, hogy távoli feladata a szocializmus megvalósítása, de rövid távon a demokratikus köztársaság kivívása az idősebb távlat. (A fasisztus körülményei között ez a stratégia forradalmi volt.) A párt antikapitalista jellege kifejeződött a tökéletes néppellenességének leleplezésében, ám nem vette programjába a kapitalizmus azonnali megdöntésének tételét. Népszerűsítette a Szovjetuniót, kiállt a proletárinternacionális mellett és követelte a trianoni békediktátum felülvizsgálatát. Népszerű programja okán sorra alakultak meg budapesti (21) és vidéki szervezetei (88).

Horthyék szorult helyzetükben (frankhamisítási botrány) és a szocialdemokrata mozgalom megosztása miatt átmenetileg engedték (de szigorú ellenőrzés alá vonták) működését. Az MSZMP kísérletet tett az 1926-os parlamenti választásokon való részvételre, ezt a hatóságok azonban megakadályozták. Vágiék készek lettek volna Peyerékkel is együttműködni, de ezt a közeledést megrejtették.

Az MSZMP léte megbontotta a legális munkásmozgalom monopóliumát, innen az MSZDP ellenséges magatartása. A hatóságok előtt hatóságos érvnek bizonyult, hogy Vágiék „moszkovitáknak” minősítették. A vezetők egy részét letartóztatták, a mozgalmat szoros gyűrűbe fogták. Az üldözés végül megakadályozta az MSZMP megszilárdulását: hónapokig még működött (vegetált), majd 1928-ban – formális betiltás nélkül – kimondta önfeloszlatását.

Hegedűs

Kitüntetések, papír- és fémpénzek, képeslapok, porcelánok adásvétele.

Veres érembolt,

Budapest VII. kerület, Izabella utca 37.

Tel.: 322-4799. H-P: 9-17 óráig.

VESZTESÉGEINK

Csabai János, aki 1945 óta volt tagja a pártnak, 81 éves korában elhunyt. Hevesi III/3. alapszervezet

André József, aki 1952 óta volt a párt tagja, 77 éves korában elhunyt. Hevesi III/2. alapszervezet

Kincses Imre, aki 1945 óta volt tagja a pártnak, 85 éves korában elhunyt. Hódmezővásárhelyi alapszervezet

Germán János, aki 1964 óta volt tagja a pártnak, 71 éves korában elhunyt. Besnyői alapszervezet

Galambvári Tibor, aki 1983 óta volt a párt tagja, 59 éves korában elhunyt. Csákvári alapszervezet

Megrendülten tudatjuk, hogy Berkó Pál nyomdász, a Magyar Partizán Emlékremmel és a Jad Vasem Intézet Világ Igaza-díjával kitüntetett egykori ellenálló, 1930 óta a Kommunista Párt tagja, a Munkásörsg alapító tagja, a Munkáspárt egyik újjászervezője életének 94. évében, 2005. március 28-án elhunyt.

Fia, unokái, elvtársai és barátai április 21-én, csütörtökön 1/2 10-kor vesznek búcsút tőle a Rákoskeresztúri újköztemető ravatalozójában.

EMLÉKÜKET
KEGYELETTEL
MEGŐRIZZÜK

A Szabadság

A Munkáspárt központi politikai hetilapja
Felelős szerkesztő: Szabados Judit
Szerkesztőség: 1082 Budapest VIII., Baross utca 61.
Telefon: 313-5420 (közvetlen); 334-1509/22 m. Telefax: 313-5423
Lapterjesztés: Szigeti Endréné, tel.: 334-1509/23 m.
A Szabadság e-mail címe: mp400@axelero.hu;
internet cím: www.aszabadsag.hu
Kiadja: a Progressio Kft., a kiadásért felelős: Vajda János igazgató
ISSN 0865-5146
Terjeszti: a Budapesti és a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt., valamint az alternatív lapterjesztők
Előfizetési díj: egy évre 5520 Ft, fél évre 2760 Ft, negyedévre 1380 Ft, egy hónapra 460 Ft
Előfizethető a hírlapkiadásért, a Hírlapelőfizetési Irodában (Helir 1900), a Magyar Posta kerületi hírlapüzletági ügyfélszolgálati irodáiban, vidéken a postahivatalokban.
Szedés, törlesztés: Progressio Kft.
Nyomtatás: Apolló Kft. 1165 Budapest, Zsemlekes út 25.
Felelős vezető: Mózes Ferenc ügyvezető igazgató

VASAS-EZREDVÉG zenés irodalmi estek

A Vasas Szakszervezeti Szövetség székházának dísztermében
(1086 Budapest, Magdolna u. 5-7.)

XIII. évadzáró előadása

2005. április 29-én 17 órai kezdettel

„MAGYARNAK SZÁMKIVETVE”

Zenés, irodalmi est József Attila emlékére

Közreműködnek:

Horváth Erika énekművész,
Kassai Franciska előadóművész,
Csák József, a Magyar Állami Operaház magánénekes,
Hegedűs Valér zongoraművész,
Papp János Kazinczy-díjas színművész
A jegyek ára egységesen 200 forint.

